

Vážení spoluobčania,

V rukách držíte ďalšie číslo spravodajcu, ktorým Vám chceme spríjemniť letné oddychové obdobie. Je mi potešením, že rady čitateľov – záujemcov o dianie v našej obci sa rozširujú. A to nielen z našej obce. Veď dopyt o naše noviny tomu nasvedčuje.

V úvode by som chcel poukázať (aj keď som už o tom v minulosti písal) na správnosť rozhodnutia ako aj vytrvalosť v riešení regulácie

potoka Jamníček, ktorý sme s časovým odstupom v dvoch etapách zregulovali. Už sa aj zabudlo na „mesačnú krajinu“ a na to, ako posmešne hodnotili niektorí občania stavebné práce. Tiež môžeme s uspokojením pozeráť na stúpajúce vody v rieke Váh..., po zregulovaní jej brehov nehrozí našim občanom zatopenie príbytkov. Prečo to spomínam? Pri riešení oboch regulácií sme nenašli vždy pochopenie a museli sme si vypočuť aj nemilé vyjadrenia na našu adresu. Potvrdením správneho rozhodnutia je čoraz väčšia a častejšia zmena počasia, výkyvy teplôt a búrok. Vznik záplav je čoraz častejším javom.

Začínajúcim letným obdobím sme si dôstojne pripomenuli 74. výročie oslobodenia našej vlasti položením vencov pri miestnom pamätníku. V príhovore som oslovil deti a mládež, aby sa viac zaujímali o históriu našich predkov. Je smutným javom, keď oslovený mladý človek nevie, čo bola 2. svetová vojna a čo nám „priniesla“.

Pekným a slnečným dňom bol 1. jún – Medzinárodný deň detí. Bol som milo prekvapený veľkým počtom detí, ale aj zastúpením rodičov

a starých rodičov. Naopak, je mi veľmi ľúto, že v období prázdnin býva zvykom zorganizovať turnaj vo futbale o pohár starostu. A ten nebol, a ani nebude. Dôvodom je nezáujem futbalových klubov zúčastniť sa ho. Záujem zúčastniť sa, potvrdila iba susedná Uhorská Ves. Nuž čo. Že by aj tu nastala pohodlnosť a lenivosť? Škoda. Ľudia by sa mali stretávať aj pri takýchto akciách.

Napriek tohtoročnej vyššej aktivite pri príprave i podávaní projektov sa zatiaľ nerozhodlo. Obec je z väčšej časti závislá na dotačných zdrojoch. A tie podliehajú značným technicko-administratívnym opatreniam. V príprave máme jednak projekty realizované na základe výziev, ako aj projekty, ktoré budú realizované z vlastných zdrojov a to: rekonštrukcia miestnej komunikácie Kamenie, budovanie miestnej komunikácie a inžinierskych sietí na ul. Ela Romančíka, kompletná rekonštrukcia požiarnej zbrojnice, oprava visutej lávky na Borovej Sihoti. Plánované opravy miestnych komunikácií budú závislé od finančných prostriedkov, ale aj dodávateľských firiem.

Záverom Vám chcem Vážení spoluobčania popriať ešte krásne, slnečné leto. Predovšetkým však pohodu a zdravie. Teším sa na stretnutie s Vami pri oslavách 75. výročia Slovenského národného povstania, ktoré sa budú konať 31. augusta 2019. Všetkých Vás srdečne pozývam,

Váš starosta

Z rokovaní Obecného zastupiteľstva

Obecné zastupiteľstvo na zasadnutí č. 3/2019 zo dňa 12.6.2019

Vzalo na vedomie: - Správu hlavnej kontrolórky z vykonanej kontroly pracovnoprávných vzťahov, vrátane odmeňovania Obce Podtureň.

- Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky obce Podtureň k Návrhu záverečného účtu Obce Podtureň za rok 2018.
- Informáciu o rozpočtových opatreniach starostu č. 6, 7, 8, 9, 10.
- Stanovisko hlavnej kontrolórky obce Podtureň k rozpočtovému opatreniu č. 11/2019.
- Inventarizačný zápis Ústrednej inventarizačnej komisie o výsledku inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31. 12. 2018.
- Informácie starostu o: pripravovaných projektoch modernizácie hasičskej zbrojnice, lávky v lokalite Borová Sihot a miestnej komunikácie Kamenie. O podanej žiadosti o územné konanie na stavbu „Inžinierske siete k IBV na ul. Ela Romančíka“ a o developerskom projekte na IBV a HBV v časti obce Nižná Roveň od kyslej vody po vetrolam.

Schválilo: - Plán kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky Obce Podtureň na II. polrok 2019 a poveruje hlavnú kontrolórku vykonaním kontrol.

- Záverečný účet Obce Podtureň za rok 2018 a celoročné hospodárenie bez výhrad.
- Použitie zostatku – prebytku bežného a kapitálového rozpočtu vo výške 14.180,08 € na tvorbu rezervného fondu.
- Zmenu rozpočtu rozpočtovým opatrením č. 11/2019.
- Na základe žiadosti vypožičiatela Športového klubu – stolného tenisu, o. z., so sídlom Jána Böhmra 54, 033 01 Podtureň predĺženie Zmluvy o výpožičke nebytového priestoru – Sály kultúrneho domu v Podturni do 30. 6. 2020.
- V zmysle § 9a ods. 9 písm. c) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí zámer na prenájom nehnuteľného majetku obce o výmere 72,14 m² v polyfunkčnej budove súp. č. 166, za účelom poskytovania masérskych služieb. Cena za prenájom nebytového priestoru je 40,- €/1 m²/rok.
- Prebytočnosť nehnuteľného majetku obce – pozemku vodná plocha, o výmere 7094 m² a odporúča obecnému úradu spracovať geometrický plán za účelom budúceho využitia daného pozemku.
- Zmluvné podmienky Darovacej zmluvy medzi Regionálnym rozvojom Liptova, s.r.o. ako darcom a Obcou Podtureň ako obdarovaným. Predmetom daru sú: Komunikácie a spevnené plochy – ulica Lipová, ulica Orechová, ulica Javorová a Vonkajšie osvetlenie na ulici K modrej hore, Lipová, Orechová a Javorová.
- Prebytočnosť nehnuteľného majetku obce – pozemku parc. č. KN-E 533/1, o výmere 659 m² a odporúča obecnému úradu spracovať geometrický plán za účelom budúceho využitia daného pozemku.

Uznieslo sa: - Na Všeobecne záväznom nariadení Obce Podtureň č. 2/2019 o určení výšky príspevku na činnosť MŠ a príspevku na čiastočnú úhradu nákladov vo výdajnej školskej jedálni v zriaďovateľskej pôsobnosti Obce Podtureň.

Navrhlo: - Na základe podnetu pána Šimona Kramára týkajúceho sa osadenia značiek zákaz stáť, zvolať Zhromaždenie obyvateľov obce č. 1/2019 k riešeniu parkovania na verejných priestranstvách v obci, dňa 27. 6. 2019 o 17.00 h.

Obecné zastupiteľstvo na zasadnutí č. 4/2019 zo dňa 08.07.2019

Schválilo: - Štatút obecnej knižnice v Podturni s účinnosťou od 1. 8. 2019.

- Zmenu rozpočtu rozpočtovým opatrením č. 12/2019.
- V zmysle § 9a ods. 8 písm. e) zák. č. 138/1991 o majetku obcí prevod nehnuteľného majetku obce a zmluvné podmienky Kúpnej zmluvy na pozemku parc. č. KN-C 644/108.
- V zmysle zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí prenájom nehnuteľného majetku obce v polyfunkčnej budove súp. č. 166 za účelom poskytovania masérskych služieb, v cene 40,- €/1 m²/1 rok.
- Nadobudnutie podielu na pozemku parc. č. KN-C 644/102, druh pozemku orná pôda, o výmere 583 m², v k. ú. Podtureň v spoluvlastníckom podiele 5/6-ín formou daru od Jaroslava Kutlíka.
- Zmluvné podmienky Darovacej zmluvy medzi Obcou Podtureň ako obdarovaným a Jaroslavom Kutlíkom ako darcom. Predmetom daru je podiel na pozemku parc. č. KN-C 644/102, druh pozemku orná pôda, o výmere 583 m², jedná sa o pozemok súvisiaci s rozostavanou miestnou komunikáciou.

Vzalo na vedomie: - Stanovisko hlavnej kontrolórky obce Podtureň k rozpočtovému opatreniu č. 12/2019.

- Zápisnicu z otvárania ponúk Obchodnej verejnej súťaže zo dňa 16.05.2019.

- Informáciu starostu o vykonanej finančnej kontrole na mieste č. 19 – B820/2019 – SBPMR Ministerstvom dopravy a výstavby SR, sekcia bytovej politiky a mestského rozvoja.
- Informácie starostu o: pripravovaných projektoch modernizácie hasičskej zbrojnice, lávky v lokalite Borová Sihoť, miestnej komunikácie Kamenie a o prípravách osláv Slovenského národného povstania a Dňa Obce Podtureň dňa 31. 8. 2019.

Konštatovalo, že: - Do verejnej obchodnej súťaže bola podaná jedna ponuka na kúpu podielu na nehnuteľnostiach a pozemkoch.

- Uchádzač spĺňa podmienky obchodnej verejnej súťaže, ktorú vyhlásila obec dňa 21. 3. 2019, vrátane kúpnej ceny.

Odporučilo: - Prepracovať Zámennú zmluvu medzi Obcou Podtureň a členmi rodiny Szépe v súlade so Zákomom SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.

Kamery v obci

Obec získala finančné prostriedky na rozšírenie kamerového systému pre ochranu občanov a znižovanie kriminality v obci. Doplnené boli kamery na križovatke na Modrú horu, na sídlisku pri výjazde na ul. SNP a na ulici K stanici.

Ako sme volili v našej obci do Európarlamentu

Voľby do Európskeho parlamentu sa na území Slovenskej republiky konali v sobotu 25. mája 2019 od 7.00 h do 22.00 h. V našej obci sa volieb do európskeho parlamentu zúčastnilo 195 voličov z 882 zapísaných v zozname voličov, čo predstavuje 22,1 % účasť.

Poradie podľa hlasov odovzdaných v našej obci

Koalícia Progresívne Slovensko	44 hlasov
a SPOLU – občianska demokracia	43 hlasov
SMER – sociálna demokracia	32 hlasov
Kotleba – Ľudová strana Naše Slovensko	15 hlasov
Sloboda a Solidarita	9 hlasov
Slovenská národná strana	8 hlasov
OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OLANO)	7 hlasov
Kresťanskodemokratické hnutie	7 hlasov
SME RODINA – Boris Kollár	6 hlasov
DOMA DOBRA	3 hlasy
KOREKTÚRA – Andrej Hryc	2 hlasy
Demokratická strana	2 hlasy
STAROSTOVIA A NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI	1 hlas
HLAS ĽUDU	1 hlas
Kresťanská demokracia – Život a prosperita	1 hlas
Kresťanská únia	1 hlas
PRIAMA DEMOKRACIA	1 hlas
Strana tolerancie a spolunažívania	1 hlas
Strana zelených Slovenska	1 hlas

Záznam z verejného prerokovania

„Modernizácia železničnej trate Žilina – Košice, úsek trate Liptovský Mikuláš – Poprad-Tatry (mimo), 5. etapa“ v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie zo dňa 11. júna 2019

Záznam z verejného prerokovania navrhovanej činnosti „Modernizácia železničnej trate Žilina – Košice, úsek trate Liptovský Mikuláš – Poprad-Tatry (mimo), 5. etapa“ pre obec Podtureň bol vyhotovený obcou v spolupráci so zástupcom navrhovateľa spoločnosťou REMING CONSULT a.s.

Prítomní: Za rezortný orgán Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Ing. Milana Mečár.

Za REMING CONSULT a.s.: Ing. Slavomír Podmanický, Mgr. Michaela Seifertová, Ing. Martin Vangel.

Prítomných predstavila zástupkyňa firmy REMING CONSULT Mgr. Michaela Seifertová. Spoločnosť REMING CONSULT a.s. je spracovateľom dokumentácie EIA, spracovateľom projektovej dokumentácie a v predmetnom konaní zastupuje navrhovateľa Železnice Slovenskej republiky.

Mgr. Seifertová

Prítomných stručne informovala o prebiehajúcom procese posudzovania vplyvov na životné prostredie, o tom, aké kroky boli v procese urobené doteraz a aké procesné kroky je potrebné absolvovať pre úspešné ukončenie procesu. Zároveň prítomných informovala o možnostiach a spôsobe, ako zaslať k navrhovanej činnosti pripomienky.

Zástupkyňa navrhovateľa zhrnula hlavné dôvody prípravy stavby (medzinárodné dohovory a potreba modernizácie technickej infraštruktúry na požadované parametre) a základný opis prvkov modernizovanej železničnej trate.

Opísala stav jednotlivých etáp na modernizáciu pripravovaného úseku žel. trate Liptovský Mikuláš – Poprad (navrhovaná činnosť je piatou etapou úseku) a vysvetlila dôvody, na základe ktorých niektoré objekty nebudú financované v rámci projektu modernizácie železničnej trate. Na tieto objekty bude potrebné hľadať samostatné financovanie. Budú však súčasťou projektových príprav, predmetom povoľovacích procesov a majetkoprávného vysporiadania

Ing. Martin Vangel

Opísal technické riešenie súčasného a navrhovaného stavu, pričom sa zamerl na dopady, ktoré sa budú týkať dotknutého územia.

Boli predstavené výsledky hlukovej štúdie a technické opatrenia, ktoré významne zlepšujú akustickú situáciu v okolí modernizovanej žel. trate v porovnaní so súčasným stavom.

Obyvateľom zároveň predstavil iniciatívu samosprávy, ktorá prejavila záujem o prevzatie opusteného železničného telesa v miestach, kde bude trať preložená do novej polohy. Železničné teleso je po odstránení štrkového lôžka únosnosťou vhodné na realizáciu cyklotrasy, či cesty.

Otázky občanov:

Bude most ponad Váh odhlučnený?

Odpovedal Ing. Vangel: V súčasnosti sú železničné mosty riešené prevažne ako ocelové, podvaly sú upevňované priamo na ocelovú konštrukciu mosta, čo spôsobuje šírenie hluku aj vibrácií. V rámci modernizácie budú všetky mosty vybudované ako železobetónové, na moste bude umiestnené priebežné koľajové lôžko, čiže podvaly sa umiestnia do štrkového lôžka, čo významne eliminuje šírenie hluku a vibrácií a výrazne sa zlepši akustická situácia v okolí žel. trate.

Po navrhovanej železničnej trati bude jazdiť osobná aj nákladná doprava?

Odpovedal Ing. Vangel: Áno.

Na čo mal slúžiť most cez Váh, ktorý bol vylúčený z financovania v rámci modernizácie žel. trate? Pre obyvateľov, alebo aj v rámci výstavby?

Odpovedal Ing. Podmanický: Uvedený most mal slúžiť obyvateľom Podturne pre prístup na novú žel. zastávku v Lipt. Jáne.

Ako sa nová železničná trať napojí na existujúcu?

Odpovedal Ing. Vangel: Navrhovaná žel. trať prejde novým žel. mostom ponad cestu 1/18 a následne sa napojí do pôvodného žel. telesa.

Kedy sa to postaví? A postaví sa to vôbec?

Odpovedal Ing. Mečár: Optimistický výhľad je rok 2020. Reálnejšie je však čerpanie z ďalšieho programovacieho obdobia v rokoch 2021-2027. Výstavba bude trvať 3 roky.

Ako bude riešená autobusová stanica v Liptovskom Mikuláši?

Odpovedal Ing. Mečár: V rámci modernizácie bude v blízkosti novej žel. stanice na spevnej ploche vybudované zariadenie staveniska. Túto plochu v prípade záujmu mesta LM je možné využiť na výstavbu autobusovej stanice. Preloženie autobus. stanice však nebude riešené v rámci modernizácie žel. trate.

Je možné s JASPERS rokovať o financovaní autobusovej stanice?

Odpovedal Ing. Mečár: V minulosti boli vybudované terminály intermodálnej osobnej prepravy, ktoré boli financované z fondov Európskej únie, čiže určite je možné hľadať takýto zdroj financovania. Nie je to však možné financovať v rámci modernizácie žel. trate, nakoľko prostriedky musia byť viazané na projekt modernizácie a s ním nevyhnutne súvisiace vyvolané investície, ktorou však preložka autobusovej stanice nie je.

Ludia nie sú stotožnení so stavbou, že kvôli skráteniu trasy sa zničí veľký kus prírody...?

Odpovedala Mgr. Seifertová: Nie je možné na časové skrátenie jazdy pozeráť v lokálnom merítku, pretože ide o medzinárodný koridor, kde dôjde k celkovému skráteniu aj o niekoľko hodín. Preložka trate umožní využiť existujúce teleso na vybudovanie napríklad cyklotrasy.

Odpovedal Ing. Mečár: Na opustenom telese je možné vybudovať aj cestnú komunikáciu, teleso je dostatočne únosné. Preložka trate umožní zároveň priamy prístup k Liptovskej Mare. Napríklad aj v Rakúskej obci St. Anton am Arberg nastal po premiestnení železnice z centra rozvoj.

Občania v zásade vítajú modernizáciu trate, avšak boja sa, ako bude samotná komplikovať život a ako bude dlho trvať?

Odpovedal Ing. Vangel: Celý úsek (20 km) by mal trvať 36 mesiacov, čiže výstavba bude obec Podtureň negatívne ovplyvňovať menej, ako 3 roky.

Záver redakcie: občania Podturne boli včas informovaní o prerokovaní plánovanej výstavby železničnej trate úsek Liptovský Mikuláš – Liptovský Hrádok, cez náš kataster. Očakával sa väčší záujem, veď sa jedná o značný zásah do života v obci v trvaní niekoľkých rokov.

Kolobeh života

Narodili sa

Juraj Blcháč
Ester Nataša Tvrdoňová
Lukáš Šintaj
Tereza Strculová
Nina Mariančíková
Timon Hervartovský
Pavol Birka
Tomáš Hvosdík

Uzavreli manželstvo

Ing. Matúš Mlynarčík a Mgr. Veronika Račková
Bc. Zuzana Čenková a Ing. Samuel Kozánek

Dožili sa životného jubilea

Ing. Lubica Maceková
Zuzana Hutková
Iveta Sedláčková
Valéria Szépeová
Lubica Vozáriková
Jaroslava Grísniková
Jana Vozáriková

Opustili nás

Pavla Pisáriková
Imrich Žigo
Olga Vozáriková
Mgr. Silvia Dzianová

OBECNÝ ÚRAD INFORMUJE

Oznamujeme občanom, že nezisková organizácia Pomocný anjel už nebude vyvážať obnosené šatstvo z našej obce. Nádoba na zber obnoseného šatstva umiestnená pred obecným úradom bola odvezená, preto prosíme občanov, aby obnosené šatstvo pred obecný úrad nenosili. Obec sa bude snažiť zabezpečiť novú spoločnosť na separáciu šatstva.

Zmena úradných hodín

Oznamujeme občanom, že od 1. 6. 2019 sú zmenené úradné hodiny obecného úradu, a to nasledovne:

ÚRADNÉ HODINY		
Pondelok	7.30 – 11.30 h	12.00 – 15.45 h
Utorok	NESTRÁNKOVÝ DEŇ	
Streda	7.30 – 11.30 h	12.00 – 18.00 h
Štvrtok	7.30 – 11.30 h	12.00 – 15.45 h
Piatok	7.30 – 12.00 h	
Prestávka na obed od 11.30 – 12.00 h		

Vedenie obce žiada o rešpektovanie obedňajšej prestávky zamestnancov, ktorá je v súlade so Zákonníkom práce.

Vodárenská spoločnosť oznamuje

Na základe Rozhodnutia číslo 0005/2019/V vydaného Úradom pre reguláciu sieťových odvetví pre Liptovskú vodárenskú spoločnosť, a. s., Liptovský Mikuláš zo dňa 17. 6. 2019, oznamujeme, že s účinnosťou od 19. 6. 2019 je cena za odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou (stočné) 1,1978 eur bez DPH a 1,4374 eur s DPH za 1 m³ odpadovej vody.

Rozhodnutie v úplnom znení nájdete na internetovej stránke: www.lvsas.sk v sekcii Pre zákazníkov po rozkliknutí Cenníky/Cenové rozhodnutia alebo na linku: https://www.lvsas.sk/user_files/RozhodnutieURSO_19_06_2019.pdf.

Rozhodnutie sa taktiež nachádza na úradnej tabuli a v zákazníckom centre Liptovskej vodárenskej spoločnosti, a. s., Liptovský Mikuláš.

Z činnosti pracovníkov obce

V mesiacoch apríl – júl sa zamestnanci obce zamerali na úpravu zelene, kosenie verejných priestranstiev a cintorína. Na detskom ihrisku pri materskej škole opravili „šmýkačkový domček“, vybudovali pieskovisko na dve detské ihriská a pravidelne odvážali zelený odpad na obecné kompostovisko.

Nelegálne (čierne) skládky, alebo vandalizmus

Z času na čas sa nám na obecný úrad ozvú ľudia, ktorí oznámia a označia v našom katastri miesta s vyhodným odpadom. Ani nie tak odpad komunálny, ale napríklad časti stavebného a v období posledných dvoch rokov rôzne časti demontovaných automobilov. Aj v poslednú júlovú sobotu obdržal starosta „mms-ku“ s vyobrazením miesta nad starým cintorínom, kde sa nachádza halda, možno aj nákladné auto rôznych častí z automobilov. Najmä plastové výplne dvier, časti prístrojoviek, sedačky, ... a samozrejme množstvo ojazdených pneumatík z osobných motorových vozidiel. Celý deň (utorok 30. 7. 2019) pracovali zamestnanci obecného úradu, vyťahovali z ťažko dostupného terénu tento odpad, nakladali na traktor a odvážali na skládku. Toto konanie neznámeho majiteľa dielne sa nedá ináč označiť len ako hnusné a odporné. Na jeho podnikateľské aktivity má doplatiť životné prostredie, a keďže obec si ctí a chce mať čisté životné prostredie, musí investovať do likvidácie nelegálnej skládky. Veď to občania obce zaplatia. Aké môže mať cítenie daný podnikateľ? Je so sebou spokojný? Je to síce jeho hanba a primitívne konanie, ale to má krátky koniec. Vedenie obce sa rozhodlo tvrdo postupovať voči „neznámym podnikateľom“. V každom prípade obec podala trestné oznámenie.

Je na každom občanovi našej obce, či si bude takéto individua všimáť a oznámi to, alebo sa nám budú smiať a naďalej „podnikať“ v našej prírode a následne ju budeme my čistiť za naše peniaze.

Po necelom roku sa podarilo na základe oznámenia s podaním trestného oznámenia v júli tohto roku uzatvoriť prípad navozenia cca 15 nákladných vozidiel stavebnej sítě z priestorov PD Agria. Priestor je čistý, viník potrestaný.

VYBERÁME Z POŠTY

Vážená pani starostka , vážený pán starosta,

v prílohe mailu Vám posielame fotografie odpadov zo zberu z vašich obcí zo dňa 30.07.2019 z triedeného odpadu – zber plastov.

Znečistenie odpadu je veľmi veľké, začína presahovať 45% (podľa § 59 ods.9 zákona č. 79/2015), v nádobách sa nachádzajú odpady, ktoré výrazne znečisťujú vhodný odpad a následne poškodia celú dodávku odpadu alebo zaberajú miesto a sú preplnené nevhodným odpadom (napr. plachty, oblečenie...).

Podľa § 81 ods. 6 písm. a) zákona o odpadoch č. 79/2015 „ sa zakazuje ukladať do zberných nádob určených na triedený zber komunálneho odpadu zložku komunálneho odpadu, pre ktorú nie je nádoba určená.“

Nachádzajú sa tu elektroodpady, obaly s farbami, motorovými olejmi, smoly, veľa šatstva, molitanových výrobkov, rôznych plachiet, ktoré sú kombináciou textilu a plastu, žalúzie vonkajšie.

Farby, tonery, motorové oleje a pod. znehodnotia celý obsah zberového kontajnera. Tento odpad nie je vhodný na dotriedenie na triedičke a končí na skládke odpadov. Obsah z obalov nie nebezpečných treba vyliť napr. kečup, sirupy, domáca chémia, drogéria a pod. V tom množstve odpadov môžu kvapaliny spolu nevhodne zareagovať a vznikne nebezpečná situácia pre zamestnancov (napr. čistiaci prostriedok do potrubí a minerálka).

A čo je najväčší problém zvyšky jedla, ale aj uhynuté zvieratá a ich zvyšky ...

Tento stav navyše ohrozuje zdravie našich zamestnancov, ktorí odmietajú pracovať v takomto prostredí....

Je nutné zlepšiť tento stav, nakoľko niektorí občania si mylia koše na triedený odpad s kontajnermi na komunálny odpad.

Nadalej budeme sledovať znečistenie v triedenom odpade. Ak sa znova vyskytne väčšie množstvo znečistenia, budeme nútený vyhodnotiť pomer znečistenia.

Odpad bude odvezený na skládku odpadov na náklady obcí. Pomer nákladov sa rozpočíta pre jednotlivé obce.

Verím, že po tomto upozornení sa stavlepší a aj občania pochopia, že zamestnanci na triediacej linke majú iba dotriediť separovaný zber a nie hľadať vhodný odpad na zhodnotenie v „kope smetí“.

Myslím si, že všetkým ide o zdravé životné prostredie pre nás všetkých.

Ďakujeme za spoluprácu.

Poznámka:

V apríli a v máji v rámci jarného upratovania zabezpečila obec pristavenie traktorových vlečiek na vývoz veľkoobjemového odpadu z domácností. Z jednotlivých miest v obci bolo vyvezených:

- 13 vlečiek veľkoobjemového odpadu o hmotnosti 11 540 kg,
- 15 vlečiek zeleného odpadu.

V rámci spolupráce sa stalo dobrým zvykom, že najmä zelený odpad zo sídliska sa sústreďuje na dohovorené miesta, odkiaľ ho pracovníci obce odvážajú na obecné kompostovisko.

Oslavy 74. výročia oslobodenia vlasti

Každoročnou tradíciou sa v našej obci stali oslavy oslobodenia našej vlasti. Tento rok si účastníci osláv pripomenuli 74. výročie oslobodenia. Dňa 7.5.2019 položili vence pri miestnom pamätníku starosta obce, poslanci, členovia ZO – JDS a občania. Potešením bola účasť našich športovcov, najmä stolnotenistov v nových športových úboroch.

Za príkladnosť v aktivitách pre obec sa všetkým poďakoval starosta M. Vojtík. Rovnako vyzdvihol záujem o dianie v našej obci i v dobách minulých.

Takmer rodinná atmosféra

7. máj 2019 bol pre našu obec opäť stretnutím chovateľov a pýšením sa výstavnými kusmi hovädzieho dobytku „Pinzgauského plemena“. Ako povedal predseda slovenských chovateľov Ing. Ján Paciga, snahou chovateľov je udržať toto plemeno, ktoré má v našich oblastiach úžasnú históriu, na čo môže byť aj obec Podtureň hrdá. Chovateľský deň písal už svoj 24. ročník. Nezmenilo sa miesto ani príjemná atmosféra tohto podujatia. To, čo sa zmenilo – a hovoríme o pozitívnej zmene – je kvalita vystavených zvierat. Aj keď potenciálny genetický pokrok pri tomto málopočetnom plemene nie je ani zďaleka taký, ako pri iných plemenách (holštajnskom či fleckvieh), realizovaný genetický zisk či v mliekovej úžitkovosti alebo exteriéri, je i pri tomto plemene zjavný.

MDD alebo cesta okolo sveta ...

Slniečny deň 1. júna 2019 nám doprial, aby sme s deťuťencami z Podturne vyrazili na „Cestu okolo sveta“...

Cesta začínala prihlásením sa v cestovnej kancelárii „Svetobežník“, kde ich letuška Ivka zapísala do zoznamu, stevardky Dáška a Vilmuška im odovzdali cestovné pasy s pokynmi a pilot Lubko poprial šťastnú cestu. Potom už deťuťence mohli začať cestovať, prvá zástavka bola v Mexiku, potom si odskočili do Ameriky k Indiánom, odtiaľ sa išli ochladiť na Južný pól, predposlednou zástavkou bola záhadná Čína a nakoniec Egypt plný piesku.

Naši malí turisti to nemali také ľahké, na každom kontinente museli splniť určité úlohy, až tak sa presunuli na ďalší kontinent. Ako náhle mali pas plný pečiatok, vrátili sa na Slovensko do Podturne. Za splnenie úloh počas cesty okolo sveta, boli nakoniec odmenení sladkým balíčkom a darčekom.

Deti si okrem cestovania mohli vyskúšať ako zložiť nafukovacího draka, zaskákať si na trampolíne, zahrať si stolný tenis, alebo zložiť prekážky na ihrisku ako futbalisti, ochladiť sa v pene od hasičov. Samozrejme, že na výlete aj vyhladli, a preto ich čakalo malé občerstvenie – gulášik. Celú cestu im spríjemňoval hudbou DJ Jarko a zábava pokračovala nielen pre deti, ale aj pre rodičov až do večera na Juniálese.

Poďakovanie za skvelú „Cestu okolo sveta“ patrí starostovi obce, obecnému zastupiteľstvu, agentúre TATRY EVENT, kultúrnej komisii, OFK v Podturni, STK v Podturni, všetkým sponzorom a občanom, ktorí boli ochotní pomôcť.

Bc. Ivona Vejová, zástupca starostu

ZO ŽIVOTA ZO-JDS

Už po druhýkrát sa Vám prihovám v Podturnianskom spravodaji.

1. 4. v klube sme mali posedenie pri káve, predjednali sme návštevu výstavy kvetov, rastlín, včelárstva a záhradníctva v Trenčíne. Účast v klube 15 členov.

12. 4. Zúčastnili sme sa výstavy kvetov v Trenčíne. Účast 11 členiek, boli sme spokojné.

15. 4. Posedenie v klube, zhodnotili sme výstavu v Trenčíne. Účast 12 členov.

24. 4. Naše tri členky výboru: predsedníčka, hospodárka a predsedníčka revíznej komisie sa zúčastnili na pozvanie OV-JDS z Liptovského Mikuláša na konzultácii o hospodárení v ZO-JDS.

26. 4. V kine Golden Apple Cinema pri Tesco sme si pozreli film v počte 7 členiek.

29. 4. Zišli sme sa v klube, členov sme informovali s plánom práce na máj. Pozvali sme členov na brigádu pri pomníku.

6. 5. Sme usporiadali brigádu pri pomníku. Okopali sme kvetinové hriadky, chodník od pomníka až po cestu sme očistili, z trávinatej plochy sme vyhrabali suchú trávu, upravili sme okolie kultúrneho domu, obecného úradu a tiež okolie pri klube. Brigády sa zúčastnilo 15 členov a zamestnanci obecného úradu. Ďakujeme.

7. 5. Naši členovia a členky sa v hojnom počte zúčastnili 74. výročia oslobodenia vlasti a obce.

13. 5. V klube sme sa zišli pri káve, informovali sme o akciách, ktoré organizuje OV-JDS z Liptovského Mikuláša. Pozvali sme členov na výstavu kvetov v Trnave.

16. 5. Navštívili sme v Trnave výstavu „Májový kvet“. Návštevníkom ponúkali kvety, bylinky, kríky aj stromčeky. Účast 9 členov.

24. 5. Pod heslom „Treba sa zabávať, spievať, potom po doktoroch nebudeme chodiť“ sme sa v hoteli Štart v Liptovskom Jáne, zúčastnili siedmeho ročníka Majálesu

seniorov, ktorý organizoval OV-JDS a ZO-JDS z Liptovského Jána. Do tanca a spevu nám hrala hudobná skupina Senior Band, členovia ZO-JDS z Liptovského Jána.

27. 5. Sme sa v klube dohodli na účasti na Športových hrách seniorov, účast 9 členov.

29. 5. Na Športových hrách sa zúčastnili traja členovia a dve členky výboru. Pán Jaroslav Janovčík súťažil v streľbe zo vzduchovky

a umiestnil sa na 3. mieste, Mikuláš Janovčík súťažil v stolnom tenise a umiestnil sa na 2. mieste a v hode granátom na cieľ 12 m na 3. mieste, Jozef Janovčík súťažil v stolnom tenise – získal 3. miesto a v hode granátom na 15 m skončil na 4. mieste. Ďakujeme za reprezentovanie našej ZO-JDS. Blahoželáme!

4. 6. Na pozvanie predsedníčky ZO-JDS z Liptovského Jána Vierky Brtáňovej sme sa zúčastnili na vystúpení súboru ALEXANDROVCOV vo Východnej. Účasť 30 členov z Liptovského Jána, 5 členov z Uhorskej Vsi a 6 členiek z Podturne. Bol to krásny zážitok.

10. 6. Zhodnotili sme plán práce na máj. Informovali sme členov o pripravovanom výlete do rakúskeho mesta Kittsee, v ktorom v septembri navštívime čokoládovňu.

21. 6. Si naše členky pozreli v kine Golden Apple Cinema pri Tesco film.

23. 6. Naše členky sa zúčastnili v evanjelickom kostole v Liptovskom Jáne koncertu spevokolov z Liptova, kde vystupovali ženské, mužské, detské a aj zmiešané spevokoly. Koncertu sa zúčastnilo sedem spevokolov. Účasť 7 členiek.

8. 7. ZO-JDS usporiadala grilovačku pre členov pri ihrisku. Členovia si doniesli niečo na zjedenie a o občerstvenie sa postaral výbor ZO-JDS. Ďakujeme starostovi a zamestnancom obecného úradu za postavenie stanu a zabezpečenie ostatných vecí ku grilovačke. Účasť 15 členov. Dobre sme sa zabavili.

V klube sa zídeme až 19. augusta 2019.

Žiakom, študentom, spoluobčanom a členom prajeme príjemné prežitie prázdnin a dovoleníek.

Výbor ZO-JDS, predsedníčka

Svätojánsky prameň oslávil 20 rokov

„Je to zázrak,“ povedal senior Liptovsko-oravského seniorátu Stanislav Grega v nedeľu 19. mája 2019. Stalo sa tak v Evanjelickom kostole v Liptovskom Jáne popoludní a slová boli adresované mužskému evanjelickému spevokolu Svätojánsky prameň z Liptovského Jána. Tento spevokol si totiž pripomenul 20 rokov svojej existencie na slávnostnom koncerte. Prvý nácvik mužského evanjelického spevokolu Svätojánsky prameň sa konal 29. októbra 1998. Výročie 20 rokov existencie spevokolu teda pripadol už na jeseň minulého roka. Letokruh tohto výročia si však stále pripomínáme a nedeľa Cantate bola dobrou príležitosťou pre túto slávnosť.

„Je to zázrak z dvoch dôvodov. Dnes žijeme v dobe, v ktorej sa nespieva. Jednoducho ľudia prestali spievať. Spieva sa tak na základných umeleckých školách, možno v nejakých súboroch, a v podstate tak bežne už iba v cirkvi. A ten druhý zázrak je, že spievajú chlapi.“ Takto vysvetlil slová o zázraku brat senior.

Plejáda žánrov, období i hostí

Slávnostný koncert otvoril mužský spevokol pod vedením svojho dirigenta, zborového farára z Liptovského Jána Petra Tajáta, úvodnou piesňou Hospodin je môj pastier. Touto piesňou celých 20 rokov otvárajú aj svoje nácviky. Potom už nasledovalo ďalších 15 piesní, ktoré boli nielen prierezom repertoáru spevokolu za 20 rokov, ale zároveň boli ukážkou piesní k rozličným obdobiam, piesní jednoduchých i štvorhlasných, so sprievodom gitary i a capella.

4 piesne zaspieval spevokol spolu so ženským spevokolom. To je ďalší spevokol, ktorý pôsobí v cirkevnom zbore od roku 2013 a najmä pri veľkých sviatkoch a významných príležitostiach vystupujú i spoločne.

Slávnostného koncertu sa zúčastnili aj významní hostia. Okrem seniora Liptovsko-oravského seniorátu Stanislava Gregu sa koncertu zúčastnil emeritný biskup Július Filo, rímskokatolícky farár z farnosti sv. Jána Krstiteľa v Liptovskom Jáne Peter Kvasňák, primátor Liptovského Mikuláša Ján Blcháč, starostovia obcí na území cirkevného zboru Juraj Filo (Liptovský Ján), Ján Martinovič s manželkou (Beňadiková) a Marián Vojtík (Podtureň). Medzi účastníkmi koncertu boli domáci veriaci i z okolitých cirkevných zborov.

Je na čo spomínať

Zborová kronika zaznamenáva: „Na štedrovečerných službách Božích 1998 vystúpil prvýkrát nový mužský zborový spevokol, 13-členný v tomto zložení: Ján Paciga – zborový dozorca, Vladimír Šarafín, Peter Kompiš, Miroslav Kompiš, Ján Šajbidor, Vladimír Mlynček, Jozef Lukáč, Jozef Hapčo, Dušan Pivko, Jaroslav Melna, Jaroslav Adamčík, farár Miloš Zaťko a Vladimír Brziak. Spevokol

nacvičoval a dirigoval zborový kurátor Ľubomír Melna. Spevokol zaspieval 2 piesne: pred kázňou Ó príď Emanuel a po kázni Za noci hlboké s doprovodom organa a fujary. Podanie týchto piesní mužským novým spevokolom malo veľký úspech. Veríme a dúfame, že tento mužský spevokol bude požehnane obohacovať naše služby Božie počas slávností a sviatkov.“ Počas existencie spevokolu sa v ňom vystriedal nielen rad spevákov, ale aj dirigentov. Pri zrode spevokolu stál vtedajší zborový kurátor Ľubomír Melna. Potom to boli dirigenti Lucia Cukerová, Metod Rakár, Ján Haluška, Lucia Tušová, Ľubomír Vyšný, Peter Taját i Miroslava Smrečanová.

Liptovský Ján, Beňadiková, Uhorská Ves, Podtureň, Bardejov, Cisownica, Dudince, Görlitz, Háj, Hanušovce nad Topľou, Istebné, Liptovská Porúbka, Liptovský Hrádok, Liptovský Mikuláš, Liptovský Ondrej, Partizánska Ľupča, Pezinok, Prešov, Pribylina, Púchov, Ružomberok, Svätý Kríž, Turčianske Teplice, Východná, Vyšná Boca. To je ukážka miest, kde všade vystupoval spevokol počas svojej 20-ročnej existencie. Spevokol spieval pri mnohých významných podujatiach. V roku 2002 spieval na Ekumenickom stretnutí kresťanov v Görlitz v Nemecku. Vystupoval na celocirkevných dňoch, na dištriktálnom dni, na dni Liptovsko-oravského seniorátu. V roku 2013 vydal cirkevný zbor CD, na ktorom aj mužský spevokol nahral dve piesne.

Prvé kroky „po dvadsiatke“

Spevokol má aj plány do budúcnosti od 10. do 15. septembra plánujeme zájazd do Nemecka. A kto vie, čo má Pán pre náš spevokol ešte pripravené? Prosíme Ho v modlitbách, aby i naďalej náš spevokol chránil, požehnával a pridával i ďalších spevákov.

Peter Taját, ev. a. v. farár

Čo bolo u evanjelikov

19. 5. 2019 Konfirmácia – Konfirmačnú skúšku zložili, dospelými kresťanmi sa stali a prvýkrát sviatosť Večere Pánovej prijímali traja konfirmandi: Anička Daňová, Miška Kováčiková a Milan Kováčik. Zborový farár Peter Taját sa prihovoral slovom Písma 2. Mojžišova 20,7: „Nebudeš brať meno Hospodina, svojho Boha, nadarmo; lebo Hospodin nenechá bez trestu toho, kto Jeho meno zneužije!“ a Matúš

6,33: „Hľadajte najprv kráľovstvo Božie a Jeho spravodlivosť a všetko toto bude vám pridané.“ Jedna konfirmandka, Kristínka Macková, bola konfirmovaná osobitne.

16. 6. 2019 Zlatá konfirmácia – Po päťdesiatich rokoch sa opäť stretli „zlatí“ konfirmandi Pred 50 rokmi dňa 15. 6. 2019 25 mladých ľudí vstúpilo do kresťanskej dospelosti a potvrdilo krstnú zmluvu uzavretú s Pánom Bohom. Po 50 rokoch si tieto dôležité momenty života časť z nich pripomenula na slávnostných službách Božích. Spoločne pristúpili k Večeri Pánovej. Po skončení služieb Božích si pripomenuli seniora Juraja Lukáča pri jeho hrobe. Slávnosť sa ukončila spoločným obedom.

23. 6. 2019 Koncert spevokolov Liptova – Osem spevokolov vystúpilo v koncerte duchovných piesní na záver Jánových slávností. Z toho tri spevokoly boli domáce (Svätojánsky prameň, ženský spevokol, detský spevokol Svätojánske mušky). Popri koncerte bol pripravený aj sprievodný program pre deti.

30. 6. 2019 Záver školského roka – Na záver školského roka sa konali rodinné služby Božie. Venované boli dvom apoštolom, Jakubovi a Jánovi, ktorí prosili Pána Ježiša o miesta v Jeho kráľovstve po Jeho pravici a ľavici, ale Pán Ježiš ich nevypočul. Témou teda bola nevypočutá modlitba. Detský spevokol Svätojánske mušky zaspieval dve piesne, pridala sa aj detská besiedka básňou, modlitbou a piesňou. Odmenené boli deti, ktoré navštevovali detskú besiedku a všetky deti prijali Božie požehnanie.

15. – 19. 7. 2019 Denný detský tábor – 35 detí spolu s vedúcimi strávili týždeň plný Božieho slova, hier, súťaží, tvorivých aktivít a zábavy. Denný detský tábor bol venovaný dobrodružnému príbehu záchrany Božieho ľudu v Perzskej ríši, ako ho podáva biblická kniha Ester. Konal sa v areáli cirkevného zboru a jeden deň bol aj výletný – deti si vyšli na hrad v Liptovskom Hrádku a potom sa vrátili pešo späť. Tábora sa zúčastnili aj deti z Podturne.

Čo sa chystá u evanjelikov?

11. 8. 2019 8. nedeľa po Sv. Trojici	9.00 h Služby Božie (L. Ján)
18. 8. 2019 9. nedeľa po Sv. Trojici	9.00 h Služby Božie (L. Ján)
25. 8. 2019 10. nedeľa po Sv. Trojici, Kajúca nedeľa	9.00 h Služby Božie so spovedňou a VP (L. Ján)
1. 9. 2019 11. nedeľa po Sv. Trojici	9.00 h Služby Božie na Začiatok školského roka s požehnaním detí, rodičov, učiteľov (L. Ján)
8. 9. 2019 12. nedeľa po Sv. Trojici	ZBOROVÝ DEŇ
Chceme si spoločne s Cirkevným zborom Liptovský Ondrej pripomenúť jeho osamostatnenie od nášho cirkevného zboru (70. výročie). O 9.00 h sa stretneme pred našim chrámom a spoločne pôjdeme do Liptovského Ondreja, kde sa bude konať zborový deň.	
15. 9. 2019 13. nedeľa po Sv. Trojici	9.00 h Služby Božie (L. Ján)
	14.30 h Nešporné služby Božie (Podtureň)
22. 9. 2019 14. nedeľa po Sv. Trojici	9.00 h Služby Božie (L. Ján)
29. 9. 2019 15. nedeľa po Sv. Trojici	18.00 h Služby Božie (L. Ján)

Okrem týchto nedeľných a sviatočných stretnutí ešte bývajú nasledovné bohoslužobné podujatia:

• Stred týždňové služby Božie – každý štvrtok o 18.00 h v zborovej miestnosti v Liptovskom Jáne

Zo života MŠ

Koniec školského roka zaklopal na dvere a mne sa patrí zhodnotiť školský rok. Aký bol? Tvorivý, naplňajúci, príjemný. Spolu s deťmi sa nám podarilo splniť stanovené ciele, tvorivo sme sa zapájali do rôznych aktivít, príjemne sme strávili čas v spoločnosti detí, rodičov a ich známych. Preto školský rok utiekol ako voda. Je čas hodnotenia, bilancovania. Musím skonštatovať, že bol to rok dobrý. Podarilo sa nám deti zase posunúť o niečo vyššie, dokážu podstatne viac ako pred rokom (sú aj staršie), ale ešte je stále čo dopĺňať a zlepšovať, čiže môžeme sa tešiť na ďalší školský rok.

Na konci roka sme sa rozlúčili s našou pani učiteľkou Vilmou Vlčkovou, ktorá si ide oddýchnuť na zaslúžený dôchodok. Patrí sa jej však poďakovať za dva roky tvorivej práce s deťmi, kde im bola nielen dobrou pani učiteľkou, ale aj kamarátkou a druhou mamou. Pani učiteľka, ďakujeme.

Naše úspechy sme zhodnotili v analýze výchovno-vzdelávacej činnosti. Ponúkam vám krátky úryvok

V školskom roku 2018/2019 sme pracovali podľa ŠkVP pod názvom Od jari do zimy. Zameriavali sme sa tiež na plnenie cieľov z ŠVP podľa schválených učebných osnov. Počet detí, ktoré navštevovali MŠ počas školského roka bolo 23 s priemernou dochádzkou 14,54.

Vo vzdelávacej oblasti **JAZYK A KOMUNIKÁCIA** bolo pre nás prvoradou úlohou a cieľom rozvoj komunikačných schopností a zdokonaľovanie jazykového prejavu dieťaťa, osvojenie základov spisovnej slovenčiny, komunikácia pred kolektívom. Naučili sa pomenovať veci, súvislosti a vzťahy. Začiatok bol veľmi ťažký, deti mali problém s komunikáciou s dospelým, s výslovnosťou jednotlivých hlások, s tempom reči, s primeranou hlasitosťou prejavu. Boli veľmi tiché, ich jazykový prejav bol veľmi slabý. Na konci školského roka sa komunikácia napravila, ale ešte stále pretrvávajú niektoré prejavy a musíme pokračovať v začatých cieľoch aj budúci školský rok.

Rezervy: Rezervy vidíme v hlasitosti prejavu detí, v slabej slovnej zásobe, v aktívnom počúvaní a výslovnosťou jednotlivých hlások a hláskových skupín.

MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI sme sa o plnenie všetkých cieľov zo štátneho vzdelávacieho programu postupne. Využívali sme vlastne vyrobené pomôcky, aj prácu na interaktívnej tabuli. Avšak veľmi málo detí zvládlo stanovené ciele. Deti nevedia operovať s viac ako s množstvom do 5, operácie s číslami zvládali len veľmi ťažko, niektoré vôbec nie. Priestorové vzťahy zvládli priemerne (je to individuálne) Geometrické vzťahy tiež robia deťom problémy. Rezervy: Rezervy vidíme v operáciách s číslami, poznávanie číslíc, v meraniach, geometrických vzťahoch, v nesústredenej pozornosti a v aktívnom počúvaní.

ČLOVEK A PRÍRODA Deti v tejto oblasti prejavili veľký záujem o prírodu, prírodné javy. Venovali sme sa pokusom a rôznym prírodným javom, spoznávali sme prírodu nielen podľa obrazového materiálu, rôznych filmov, edukačných programov na interaktívnej tabuli, ale najmä zážitkovým učením. Deti majú pomerne veľa vedomostí o prírode. Ich prejavy sú však tiché, málo dôrazné v komunikácii.

UMENIE A KULTÚRA– Hudobná výchova

V tejto oblasti sme sa učili spievať, rytmizovať, tancovať, vyjadriť hudbu pohybom. Deti prejavili veľký záujem o pohyb, o vyjadrovanie svojich pocitov pohybom, ale vedia aj čisto intonačne spievať.

UMENIE A KULTÚRA – Výtvarná výchova

Zaraďovali sme rôzne maliarske techniky, ale aj prácu v priestore, či s rôznymi druhmi materiálu. Deti boli aktívne už ku koncu školského roku sa zapájali pomerne všetky deti, rady tvorili s farbou, experimentovali. Niektoré deti nemajú dostatočne uvoľnenú ruku, kreslia kľčovito a nevyvíjajú primeraný tlak na podložku.

Rezervy: V držaní kresliaceho materiálu.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Plnili sme ciele stanovené v štátnom vzdelávacom programe, Učili sme sa postupnému adaptovaniu na nové prostredie, komunikovať medzi sebou, zaraďovali sme prvky sociálnej výchovy do vyučovacieho procesu, učili sme orientovať sa v blízkom spoločenskom prostredí, časových a priestorových vzťahoch. Deti reagovali pozitívne.

ČLOVEK A SVET PRÁCE

V tejto oblasti sme tvorili, strihali s deťmi, ale aj poznávali rôzne druhy materiálu podľa stanovených cieľov, oboznamovali sme sa s predmetmi a ich vlastnosťami. Prezlepšenie jemnej motoriky sme často využívali grafomotorické cvičenie, rôzne pracovné techniky, ako strihanie, krčenie, modelovanie, hry so stavebnicami a skladačkami. Úroveň jemnej motoriky je na nižšej úrovni ako hrubá motorika.

Rezervy: Deti majú problém vymodelovať guľu, držať správne nožnice (najmä mladšie deti)

ZDRAVIE A POHYB

Pohybovo-motorická úroveň je primeraná veku, deti majú dostatok pohybových a psychomotorických kompetencií, čo sa prejavilo v zdravotných cvičeniach. Na pohybovú činnosť sme využívali všetky organizačné formy so zameraním na ich psychomotorický vývin, automatizáciu pohybov, rozvíjanie vôľových vlastností a respektovanie individuálnych pohybových kompetencií. Otužovali sme organizmus detí pravidelným pobytom vonku, lyžiarskym výcvikom, plaveckým výcvikom, návštevou soľnej jaskyne.

Toľko z analýzy výchovno-vzdelávacieho procesu, podľa ktorej máme ešte stále čo doháňať a dopĺňať, aby sme vychovali deti pripravené nielen na život v základnej škole, ale deti pre život. Deti smelé, flexibilné, tvorivé a empatické. Verím, že sa nám to spolu s rodičmi podarí.

Blížia sa prázdniny, leto, teplo, oddych. Oddýchnime si všetci, aby sme nabrali nových síl do ďalšieho školského roku.

Libuša Števčeková, riaditeľka MŠ Mravček

„HURÁ...“

Tento výkrik pozná asi každý z nás a to z rôznych podujatí ako napríklad: šport, kultúra, náboženstvo... ale aj „školstvo“ a dnes patrí tento radostný výkrik „HURÁ“ práve všetkým deťom, žiakom, učiteľom, katechetom a školským zamestnancom...

Mám nádej, že aj rodičom a starým rodičom a všetkým sa tento radostný výkrik „HURÁ“ bude dnes, ale aj cele prázdniny páčiť, lebo si ich všetkých budeme dva mesiace užívať a tešiť sa, že sa niečo zavrelo – dvere školy, ale aj niečo otvorilo – voľné dni na oddych, spoznávanie prírody a nových miest na tejto zemi stvorenej Bohom z lásky k nám všetkým ľuďom.

Mám nádej, že svoje srdce voči láske k Bohu a blížnemu sme ani na tieto dva mesiace nikto nezavreli tak, ako dvere školy, ale ich máme neustále otvorené, aby aj cez to všetko sme ho mohli vnímať a prijímať do svojho každodenného života. Preto Vám všetkým ponúkam na tieto prázdniny „3“ spôsoby ako ich využiť, aby sme na konci prázdnin mohli konštatovať, že sme ich neprežili nadarmo?!

1. mať otvorenú dušu – pre krásu vŕchol seba, ktorú budeme vnímať a vstrebávať.
2. mať otvorené telo – pre potreby všetkých blízkych a ľudí, ktorých denne stretáme.

3. mať otvorené dvere – svojho domu pre deti, vnúčatá, návštevy...

Ja ako váš farár Vám chcem oznámiť, že budete mať u mňa v Liptovskom Jáne stále otvorené dvere našej fary, ale aj kostola, ktorí je denne od 7.33 – 19.33 h otvorený, aby ste sa tam na chvíľku zastavili, navštívili aj tam nášho priateľa Ježiša, aby ste si odpočinuli, oddýchlili pri ňom.

Sväté omše budú v nedeľu o 9.33 h, cez týždeň: utorok, štvrtok o 19.03 h

stredu, piatok o 7.03 h

Kto má osobne poznať, tak vie, že „3“ musí byť :) Teším sa na stretnutie s Vami a žijeme tak, aby sme aj po prázdninách mohli radostne kričať „HURÁ“ tieto dva mesiace stáli za to a pekne sme ich s Bohom a blízkymi prežili.

Peter Kvasniák – rímskokatolícky farár

Druhá svetová vojna a SNP

Podtureň patrila od vzniku Slovenského štátu medzi dediny, kde sa viackrát vyskytli problémy s protištátnou činnosťou. V noci z 18. na 19. januára 1939 bol na tunajšom starom hasičskom sklade vyvesený cyklostylovaný leták, vyzývajúci do boja proti ľudáckemu režimu a nemeckým fašistom. Plagát bol ráno zvesili a začalo sa vyšetrovanie, no vinníka nenašli.

Od roku 1940 pôsobila v Podturni ilegálna protifašistická skupina. Jej členmi boli Adam Báthory, Ján Forgáč Mihok, Peter Juráš a Július Macek. Mládež svoje myšlienky vyjadrovala v čitateľskom spolku, ktorý bol tak ako všetky iné spolky v roku 1939, rozpustený. Posledným predsedom spolku bol učiteľ štátnej ľudovej školy Ján Böhmer. V Podturni, tak ako aj v iných obciach, sa utvorila v roku 1939 Hlinkova garda ako bojový orgán Hlinkovej slovenskej ľudovej strany. Veliteľom gardy sa stal Ján Janovčík - Komár a predsedom Ján Straka. Politickým komisárom obce bol vládou menovaný Michal Forgáč. V tomto období sa už aj v Podturni objavujú prvé politické perzekúcie. Aj na podnet miestneho vedenia Hlinkovej gardy bol v roku 1942 z funkcie učiteľa - správcu školy odvolaný Ján Böhmer. Prenasledovaný bol aj ilegálny pracovník Michal Macek, strážca železničnej trate, ktorý bol pre svoje postoje služobne premiestnený do iného okresu.

Konfiškácie židovského majetku sa dotkli aj Podturne, pretože majetok Šimona Ferenciho v Podturni nebol veľkosťou zanedbateľný. Na obrovskej výmere poľnohospodárskej pôdy a ľudského potenciálu bol vytvorený vojenský veľkostatok. S jeho hospodárskym potenciálom vo svojich plánoch na výstavbu neďalekých kasární na Mokradi pri Liptovskom Petre počítal aj generál Ferdinand Čatloš. Na majetkoch boli neskôr umiestnené pracovné prápory Židov povolaných do vojenskej služby. Rodine Šimona Ferenciho zabrali aj všetky domy s príslušenstvom a na bývanie im bol pridelený byt v novopostavenej štátnej bytovke v Podturni.

Na podnet augustových udalostí roku 1944 sa aj v Podturni utvoril revolučný národný výbor na čele s Ondrejom Jariabekom, železničným strážcom vo výslužbe. Podpredsedom sa stal Michal Macek, tajomníkom Adam Báthory, pokladníkom Peter Juráš, pracovným referentom Ján Forgáč Zlejší a zásobovacím referentom Ján Brindza. Ešte koncom augusta miestny revolučný národný výbor vypracoval plán prípadnej evakuácie obyvateľstva do Jánskej doliny.

Pre obyvateľov Podturne, ktorí sa prihlásili k povstaleckým oddielom v augustových dňoch bolo rozdelených 300 kusov rôznych strelných zbraní z miestneho veľkostatku. Odtiaľto boli odvezené aj potraviny a dobytok pre vojakov a partizánov v Jánskej doline. Do povstania sa v Podturni prihlásilo viacero obyvateľov. Z nich 39 aktívne bojovalo na povstaleckých frontoch alebo sa povstania zúčastňovalo aktívnou pomocou a zabezpečovaním tyla. Boli to nasledujúci občania: Branislav Cvik, Vladimír Cvik, Ján Čajka, Peter Galšnajder, Ján Holý, Michal Hušták, Michal Ilavský, Gustáv Janovčík, Ján Janovčík, Michal Janovčík, Ján Kondor, Ján Lenko, František Lenko, Mikuláš Lenko, Ján Mlynarčík, Ján Mrnčo, Pavol Slabej, Ján Šmihovský, Ladislav Šmihovský, Ludovít Vozárik, Michal Vozárik - železničiar, Michal Vozárik - Gavalier, Štefan Vozárik, Michal Zlejší, Gustáv Žiaran, Peter Žiaran, Štefan Labaj, Pavol Kitta, Samuel Vozárik, Milan Macek, Elo Romančík, Milan Vozárik a Ladislav Jariabek. Mnohí

*Bohuslav Holý padol v bojoch pri Vrútkach.
Archív L. Mikuláš*

z nich bojovali na povstaleckých bojiskách pri Margecanoch, Kežmarku, v partizánskych oddieloch operujúcich vo Vysokých i Nízkych Tatrách, na Donovaloch a v okolí Vrútok.

Rýchlo postupujúce nemecké jednotky nasadené na potlačenie povstania nútili povstalecké vojská ustupovať. V hrdinskom boji pri obrane Vrútok, pri Priekope padol 9. septembra 1944 Bohuslav Holý 22-ročný robotník

z Podturne. Bojovalo sa aj v okolí Podturne. V bojoch tu padli štyria partizáni. Iba jeden z nich bol identifikovaný (Anton Hazucha z Lubele), ostatní ako neznámi boli pochovaní na miestnom cintoríne.

Zo strachu pred postupujúcimi nemeckými jednotkami evakovalo do hôr 3. septembra 1944 aj obyvateľstvo Podturne. So sebou brali aspoň najvzácnejšie a najnutnejšie veci. Čo nemohli zobrať, zakopali v záhradách, ukryli v domoch. Až po prechode okupantov cez Liptovský Mikuláš do Ružomberka sa obyvateľstvo v noci vrátilo domov. Sídлом nemeckej posádky v okolí sa stala budova kaštieľa v Liptovskom Hrádku, v tom čase sídla okresného súdu. Nemeckí vojaci prichádzali na autách do Podturne, aby odviezli tunajšie zásoby zemiakov a obilia z veľkostatku. Podarilo

sa im však odvieť len veľmi málo, pretože obyvatelia tajne v noci odviezli čo sa dalo do hôr pre partizánov. Podľa neskorších údajov sa z veľkostatku pre potreby povstalcov odviezlo viac ako 2 vagóny obilia, toľko isto zemiakov, 33 kráv a 15 ošípaných.

Po potlačení povstania sa vracali z povstaleckých bojísk vojaci domov. Po krátkom oddychu sa opäť vydávali do hôr, aby pomohli okolitým partizánskym jednotkám v boji. Dvadsať obyvateľov Podturne tak v noci 1. októbra 1944 odišlo tajne cez Jánsku dolinu na Vyšnú Bocu a Čertovicu. Odtiaľto boli prevelení do Brezna. Traja z týchto dobrovoľníkov Ján Holý, Elo Romančík a Michal Janovčík sa zúčastnili bojov v prvej línii pri Dobšinej.

Do lágrov na území Nemecka po potlačení povstania odviezli nemeckí fašisti deväť obyvateľov obce: Ľudovít Vozárik, Vladimír Javornický, Vladimír Cvik, Michal Michalík, Ján Forgáč, Ondrej Fašanok, Gustáv Žiaran, Ján Mrnčo a Ján Ilavský. Po vojne sa v máji 1945 vrátili všetci domov.

(Oslobodenie Podturne vo februári 1945 - pokračovanie v ďalšom čísle Podturnianskeho spravodajcu.)

PhDr. Peter Vitek – doc. PhDr. Oldřich Vaněk, CSc.

S láskou spomíname

Už 5 rokov spíš večným snom,
tmavý hrob Ti je domovom.
nič viac Ti už nemôžeme dať,
len kytičku ruží na hrob
a s láskou spomínať.

Najväčšia láska na svete zomrela,
keď syn oči navždy zaviera.
tá rana v srdci ostáva a hrozne bolí.
nikdy, nikdy sa nezahojí.

Dňa 30. 7. 2019 sme si pripomenuli
piate výročie úmrtia syna, brata a uja
MICHALA HUŠTÁKA ml.

S láskou spomína mama, brat Jaroslav,
sestry Katka a Evka s rodinami
a ostatná rodina.

Venujte mu minútu ticha.

„Urbárnici“ rokovali

Dňa 13. 4. 2019 v sobotu, sa zišli vlastníci pozemkov – Pozemkového spoločenstva na výročnom Valnom zhromaždení. Hlavným bodom programu bola Výročná správa o činnosti a Správa o hospodárení. Zhromaždenie vlastníkov schválilo:

- rozdelenie príjmu z nájmu pozemkov,
- rozdelenie nemajetkovej ujmy za V. stupeň ochrany v Liptovskom Jáne,
- finančnú pomoc DHZ Podtureň, za aktívnu pomoc pri preventívnych činnostiach.

Z činnosti Dobrovoľného hasičského zboru

Koncom februára sa Ľuboslav Strcula a Miroslav Chvála zúčastnili školenia veliteľov DHZ a po dvoch dňoch výcviku úspešne zložili skúšky. Koncom marca a začiatkom apríla sa v Kultúrnom dome v Podturni konalo základné školenie členov hasičských družstiev. Tohto školenia sa zúčastnilo 61 dobrovoľných hasičov a hasičiek z celého okresu. Medzi nimi bolo osem našich hasičov. Traja inštruktori z Odbornej školy Požiarnej ochrany v Martine a dvaja z OV DPO Lipt. Mikuláš sa snažili za štyri dni naučiť laikov hasičskému umeniu. Školenie bolo ukončené skúškami, kde všetci naši členovia obstáli na výbornú.

Od začiatku apríla sme sa dvakrát týždenne stretávali na tréningoch, kde sme nacvičovali požiarneho útoku a previerku v štafetovom behu.

V máji sa naši hasiči a hasičky zúčastnili previerok pripravenosti hasičských družstiev na okrskovom kole vo Veternej Porube, kde sme ako staronový zbor vypálili všetkým rybník. Muži prvé miesto, ženy druhé miesto. Treba niečo dodať? Týmto sme postúpili na okresné kolo ktoré bolo v júni v Závažnej Porube. Bolo zrejmé, že toto bol výber tých najlepších hasičov z okresu. Naši muži skončili deviaty a dievčatá sa umiestnili na štvrtom mieste. „Mančaft“ máme vynikajúci, teraz je to už viac o technike. Treba nám kvalitnejšiu striekačku a trochu vynoviť vybavenie hasičských družstiev. Vedenie obce na čele so starostom pozorne sleduje naše výsledky a našu činnosť, bolo nám vyjadrené pochvalné uznanie za činnosť DHZ a starosta prisľúbil podporu pri vylepšení vybavenia hasičskou technikou.

V júni sme mali aj mimo hasičské aktivity. Posedeli sme si na opekačke pri ihrisku. Hudba, tanec, klobáska až do tmy. Z našich dobrovoľných hasičov sa formuje super partia, čo sa ukázalo aj na Medzinárodnom dni detí a na ďalšej výbornej akcii - Barlatóne - benefičný symbolický prechod, beh cyklo pelotón. Ide o charitatívnu akciu Komunitnej nadácie Liptov na podporu zdravotne postihnutých, ktorá už presiahla hranice Liptova. Akcia vydarená, počasie výborné, trať vynikajúca. Podporili sme dobrú vec. Hasiči majú pomáhať nie? A máme spoločnú fotku s olympioničkou Nasťou Kuzmínovou.

Jún bol plodný mesiac. V spolupráci s Obecným úradom a firmou KORA s.r.o. sme zorganizovali zber kovového šrotu v obci. Akcia znovu vydarená, celkovo 2420 kg šrotu. Zarobili sme „euríčka“ na našu činnosť a vyčistili dedinu od zbytočností.

V ten deň poobede sme sa zúčastnili Memoriálu Ladislava Hvizdoša v Uhorskej Vsi. Nie každý deň býva sviatok. Muži na 13 mieste, ale ženy znovu zabrali a skončili druhé. Kde sú lepšie a krajšie ženy ako Podturnianske hasičky?

Aj v júli sa nám darilo. Po dlhých rokoch sme konečne urobili výťah na sušenie hadíc vo veži hasičskej zbrojnice. Už netreba chodiť hore po schodoch ako doteraz, je odbúrané jedno riziko úrazu. Všetci sú spokojní samozrejme okrem „Mimoňa“ ktorý sa bude s tým musieť zmieriť chudiatko. 12. 7. 2019 sa konala členská schôdza DHZ za účasti 21 členov, starostu a pána Richtera. Zhodnotili sme našu činnosť za prvý polrok a veru myslím, že bolo čo hodnotiť. Trošku nám nevyšla v januári voľba veliteľa. Veliteľ Chvála hlavne z časových a pracovných dôvodov nestíhal držať krok s takou činnosťou. Je ťažké riadiť kamión a popri tom aj hasičský zbor. Tajným hlasovaním bol zvolený za nového veliteľa Martin Strcula a za veliteľku ženského družstva Barbora Števková. Sú to členovia ktorí svojou doterajšou

Ženské družstvo našich dobrovoľných hasičiek po obdržaní ceny za 2. miesto v súťaži Memoriál Ladislava Hvizdoša v Uhorskej Vsi

Šťastné tváre súťažných družstiev mužov a žien po získaných popredných miestach v okresnej súťaži

Pani riaditeľka Okresného riaditeľstva HaZZ Eva Krajčiová udeľuje ocenenie veliteľovi našich hasičov Martinovi Strculovi

Pri rokovaní na členskej schôdzi dňa 12. 7. 2019 sa volil nový predseda. V tajnej voľbe bol zvolený Martin Strcula

Nielen ukazovať prstom, ale chytiť sa náradia. Takto to v jednu júlovú sobotu zrealizovali naši dobrovoľní hasiči. Pozrite sa na vyčistené koryto „Jamníčka“ od mosta, až po sútok s riekou Váh

činnosťou dokázali svoj záujem ale aj schopnosti pre túto prácu. Ja im prajem veľa síl a úspechov v tejto činnosti.

Zorganizovali sme brigádu na vyčistení brehu potoka Jamníček od mosta na Kamení po sútok Jamníčka a Váhu. Zúčastnilo sa 11 členov a ako vždy aj náš najmenší hasič a okrasa Martinko Strcula. Počasie nám vyšlo, práca išla od ruky, boli vyvezené dve vliečky trávy a konárov.

V sobotu 27. 7.2019 sme pozvaní na pohárovú súťaž do Krmeša. Držte nám palce. Ja našim hasičom verím. Vedia to...

Vážený spoluobčan. Činnosť hasičov za posledné obdobie nabrala nevídané rozmery. Je na výbore DHZ, aby hasiči pokračovali v nastúpenom trende. Mne ostáva len úprimne poďakovať všetkým aktívnym členom za doterajšiu činnosť a výbornú reprezentáciu našej obce. Moje poďakovanie patrí všetkým ľuďom a organizáciám ktoré našu činnosť aktívne podporujú, hlavne vedeniu obce na čele so starostom, výboru ako aj členom Pozemkového spoločenstva Podtureň, firme Zephiros a jej majiteľovi pánovi Richterovi, firme Ipatex s manželmi Kögelovými, firme KORA a obom Zdenkom Kondorom a všetkým dobrým ľuďom, ktorí nám prajú a podporujú nás v našej činnosti.

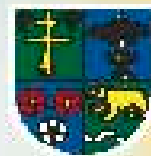
Luboslav Strcula, Predseda DHZ Podtureň

Naši hasiči pri zberu železného šrotu v sobotu 29. 6. 2019

Srdečne Vás pozývame na

Deň obce Podtureň Oslavy 75. výročia SNP

Športový areál za PFD ELÁN
pri futbalovom ihrisku

Program:

- 12.00 – stánkový predaj a remeselníci
- 15.00 – atrakcie pre deti, maľovanie na tvár a súťaž
- 16.30 – Detický rómsky tanečný súbor ROMANI LULLIDI
- 17.30 – Country kapela PRAMENE
- súťaž pre dospelých

Hlavný program:

- 19.00 – kladenie vencov pri miestnom pamätníku
(sraz o 18.45 h pred obecným úradom)
- príhovor k 75. výročiu SNP
- 20.00 – zábava so skupinou NICHOLAS, L. Mikuláš
a DJ-om Jarom Vozárkom
- zapálenie vatry, ohňostroji
- 24.00 – ohňová show
- do neskorých hodín
o zábavu a občerstvenie postarané

31. 8. 2019
/sobota/

Podujatie s podporou
Základného samosprávneho kraja

SPRAVODAJCA obce Podtureň. Vydáva: Obecný úrad Podtureň. Vychádza štvrťročne. Zodpovedný pracovník: Marián Vojtík. Redakčná rada: Bc. Ivona Vejová, Eva Hušťáková, PhDr. Peter Vítek, Ing. Zdeno Mlynarčík, František Janovčík. Korektúra: Dana Čenková. Zostavovatelia nezodpovedajú za obsah ani úroveň jednotlivých článkov. Registračné číslo periodika Podturniansky spravodajca 02/2000. Grafická úprava a tlač: TATRY EVENT s.r.o.